

Bài Tường Thuật Đại Hội Thế Giới Cựu Học Sinh Nguyễn Trãi Kỳ IV

Ottawa, 5-6 tháng 10, 2018

Mây Tàn Phạm Đức Liên

Thầy tôi dạy: "Các con phải nhớ rõ,
Nước chúng ta là một nước vinh quang
Bao anh hùng thuở trước của Giang San
Đã đổ máu vì lợi quyền dân tộc
Các con phải đem ngày chăm chỉ học
Để sau này mong nối chí tiền nhân"
(Đoàn Văn Cừ - Thầy dạy Sử)

Cách đây hai năm, trong Đại Hội Nguyễn Trãi kỳ III tại San Jose, California, tháng 6 năm 2016, hai cựu học sinh Nguyễn Trãi Nguyễn Duy Vinh (NT 58) và Lê Duy Cán (NT 55) đã được các Thầy Cô và bạn học đề nghị tổ chức Đại Hội Thế Giới Cựu Học Sinh Nguyễn Trãi Kỳ IV (gọi tắt là ĐHNT IV) để quý Thầy, Cô và các bạn đồng môn có dịp viếng thăm miền "đất lạnh tình nồng" và thưởng ngoạn cảnh đẹp của mùa thu rực rỡ vùng Ottawa/Gatineau.

*Vàng thu chiếc lá sang mùa
Theo sầu vạn cổ cũng vừa rụng rơi
Nghiêng nghiêng nắng lụa trên đời
Chiều qua chậm chậm bóng thời gian phai*
(Thơ Như Nhiên)

Đầu năm 2018, Ban Tổ Chức ĐHNT IV gồm chín người (Canada: Hoàng Song An, Lê Duy Cán, Nguyễn Duy Vinh, Trịnh Vũ Điệp; Hoa Kỳ: Mai Đông Thành, Nguyễn Thái Bình, Nguyễn Thảo Ly, Phạm Bách Phi, Tuệ Kiên Vũ Văn Sang) được giới thiệu trên "blog" Đại Hội Nguyễn Trãi <dhnt2018-ottawa-blogspot.com> và sau không biết bao nhiêu buổi họp, thư đi tin lại, Đại Hội Nguyễn Trãi Kỳ IV đã được tổ chức long trọng tại phòng hội lớn của Ottawa Conference and Event Centre, 200 đường Coventry, Ottawa, tối thứ Bảy, 6 tháng 10, 2018.

Từ 5 giờ chiều hôm đó, tại bàn ghi danh, cạnh cửa vào, đã có 6 cựu nữ sinh NT trong đồng phục áo dài lụa Hà Đông - *Nắng Sài Gòn anh đi mà chợt mát, bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông (thơ Nguyễn Sa)* - tươi cười, niềm nở tặng cho mỗi vị khách tham dự mỗi người một túi vải trắng có in hình logo đại hội, do họa sĩ Nguyễn Thái Bình (NT 59) vẽ, trong đó có tờ Đặc San Nguyễn Trãi cũng do anh trình bày hình bìa bên ngoài, bài vở bên trong và tập 100 bài hát phổ thông (để các bạn hát trên đường du ngoạn).

Tờ Đặc San NT năm nay, do anh Mai Đông Thành (NT 63) làm Trưởng Ban Biên Tập, tuy không dày như những năm trước, nhưng đã quy tụ được nhiều cây viết, từ những Thầy, Cô là những nhà văn đã thành danh, như Phạm Huy Kỳ (bút hiệu Đoàn Dự), Bùi Bích Hà, Tạ Quang Khôi (cựu Hiệu Trưởng), Nguyễn Ngọc Hạnh, Phạm Đức Liên (bút hiệu Mây Tàn, đã có trên 10 bài thơ phổ nhạc), v.v... và từ các cựu học sinh, có người học từ thời **trường Đổ Hữu Vị**, thành lập năm 1923 tới 1945 đổi tên thành Trung Học Nguyễn Trãi, như **Bs Từ Uyên (NT 43-51)**, có người là học sinh NT Hà Nội (50-54), hay Nguyễn Trãi Saigon (54-75) và Nguyễn Trãi thời Cả Nước Xuống Hồ (CNXH) sau 1975.

Thôi thì đủ mặt anh tài, đủ các bộ môn: thơ, nhạc, khoa học, nghiên "kíu", văn xuôi, văn ngược, tựa như một cảnh vườn, trăm hoa đua nở. Cụ Tổ Trường (Trường dấu huyền, không phải dấu hỏi) Nguyễn Trãi vốn là một danh nhân lịch sử (được UNESCO vinh danh) nên các môn đệ của cụ được coi là các danh sư và ... danh sĩ, là điều không khó hiểu!

Sau phần nghi lễ khai mạc, Đại diện BTC, anh Lê Duy Cán chào mừng các Thầy, Cô, quan khách và các bạn đồng môn và trình bày văn tắt mục đích của Đại Hội. Anh nói:

"Khi nhận lời tổ chức Đại Hội này, chúng tôi biết trước là với số nhân lực và tài lực hết sức khiêm tốn, chúng tôi không thể tổ chức một Đại Hội quy mô, phong phú như các kỳ Đại Hội được tổ chức tại Hoa Kỳ trước đây. Tuy nhiên, với sự khuyến khích cũng như sự hướng dẫn của các Thầy, Cô và của các anh chị em đã từng tổ chức các Đại Hội trước đây, như các anh chị Mai Đông Thành, Phạm Bách Phi, Nguyễn Thảo Ly, Nguyễn Bạch Tuyết, Nguyễn Thái Bình, Tuệ Kiên, Nguyễn Thạch Bình, ... chúng tôi đã cố gắng hết sức để tổ chức Đại Hội Cựu Học Sinh Nguyễn Trãi Thế Giới đầu tiên tại Ottawa với một mục đích duy nhất là để giới thiệu với quý Thầy, Cô và các bạn đồng môn xứ Canada và các thành quả của cộng đồng người Việt tại đây.

Thay mặt BTC, tôi xin cảm ơn các anh chị trên đây cũng như quý mạnh thường quân và các thiện nguyện viên đã đóng góp rất nhiều công sức cũng như tài chánh vào việc tổ chức Đại Hội... Một số quý Thầy, Cô đã có dịp thăm Québec City, Montréal mấy hôm trước, và Ottawa hôm nay. Tôi hy vọng quý Thầy Cô và các đồng môn còn sẽ có dịp đi thăm cộng đồng người Việt tại các nơi khác.

Đặc San Nguyễn Trãi IV mà quý Thầy, Cô và các bạn đã nhận được, có trình bày sơ qua về các thành quả của cộng đồng người Việt tại Ottawa. Tôi chỉ xin nói thêm một chút về Dự Án Viện Bảo Tàng Thuyền Nhân, một dự án quan trọng trong cộng đồng Người Việt tại Canada mà chúng tôi đang cố gắng thực hiện trong thời gian qua...

Tôi hy vọng quý Thầy, Cô và các bạn đồng môn sẽ tiếp tay với chúng tôi bằng cách hỗ trợ và quảng bá rộng rãi dự án này để chúng ta có thể hoàn tất trong một ngày gần đây. Dĩ nhiên Viện Bảo Tàng Thuyền Nhân sẽ là một cái gai trong mắt của những người muốn che giấu sự thật về cuộc di cư tìm tự do của hàng triệu người Việt sau biến cố năm 1975. Họ đang và tìm cách đánh phá như họ đã làm với Tượng Đài Thuyền Nhân tại Ottawa trước đây. Chính vì thế mà chúng ta phải đồng tâm, đồng sức để nhất quyết thực hiện dự án này.

Thật là một niềm vui to lớn nếu trong tương lai khi các Thầy, Cô và các đồng môn có dịp trở lại Ottawa, anh em Nguyễn Trãi chúng tôi tại đây được hướng dẫn quý vị đi thăm Viện Bảo Tàng Thuyền Nhân. Và cũng thật là một điều may mắn khi trong một buổi họp mặt thầy trò trường cũ với những mái tóc điểm sương bên những mái tóc bạc phơ, mà chúng ta vẫn còn hăng hái cùng nhau bàn tính việc tương lai như thế này.

Trong việc tổ chức chắc chắn có những khiếm khuyết hoặc sơ sót ngoài ý muốn, chúng tôi xin quý Thầy Cô, quý quan khách và quý đồng môn niệm tình bỏ qua cho. Xin kính chúc quý Thầy, Cô, quý vị quan khách, các đồng môn và toàn thể quý vị một buổi họp mặt thật vui, đầy tình Nguyễn Trãi, và nhất là xin chúc nhau giữ được dài lâu cái phúc đức mà chúng ta đang có hôm nay, tức là sức khoẻ và tinh thần hăng hái, trẻ trung.

"Một ngày Nguyễn Trãi, mãi mãi anh em".

Diễn văn chào mừng Đại Hội vừa chấm dứt, bản *Hiệu Đoàn Nguyễn Trãi Hành Khúc* của Phạm Ngọc Cung (NT 55) dưới sự điều khiển của nhạc trưởng Phạm Bách Phi (NT 57) đã trở lên

*"Anh em ta là học sinh Hiệu Đoàn Nguyễn Trãi.
Ta luôn gắng công học hành để gây tiếng thơm.
Mong sao nước Việt ngày mai trên con đường sáng...
Nguyễn Trãi một ngày mãi mãi ta là anh em".*

Tiếng vỗ tay như pháo nổ đã mở đầu cho buổi trình diễn văn nghệ "cây nhà lá vườn" vui tươi, sống động và vô cùng nghệ thuật. Nếu âm nhạc là một hình thức nghệ thuật không thể thiếu trong cuộc sống; làm vui đi những hờn giận vu vơ; đưa người về dĩ vãng; giúp tìm lại tuổi thơ yêu dấu; nghe lòng bồi hồi, sao xuyên với tình yêu quê mẹ và nắng ấm quê cha; khơi dậy lòng tự hào dân tộc ..., như nhận xét của Hoàng Minh Phúc (Văn Hóa Phật Giáo 1-9-2012) thì chương trình văn nghệ đêm 6/10 đã, phần nào, thể hiện rõ nét "Vai trò của âm nhạc trong cuộc sống". Khởi đi từ *Hội Nghị Diên Hồng*, tiếng hét "**Quyết chiến! Quyết chiến!**" của các vị bô lão khi được hỏi "Phải làm gì trước nhục nước bị giặc Tàu xâm lấn?", và tiếng hô quyết liệt "Hy sinh! Hy sinh! Thề liêu thân cho sông núi, muôn năm lưng uy", để xứng đáng

"Giống anh hùng trên sông núi Việt Nam
Bên những trang lịch sử bốn ngàn năm
Đầy chiến thắng vinh quang và hạnh phúc".

Tiếp theo là những bản hùng ca: *Sáng rừng, Hận Sông Gianh, Ải Chi Lăng, Bên bờ đại dương, Việt Nam quê hương ngạo nghễ, Trả lại cho dân, Anh về Thủ Đô*, v.v... và những bản nhạc ca tụng quê hương, trường xưa, bạn cũ, tình thầy trò: *Trường làng tôi, Nhớ ơn Thầy Cô, Về dưới mái nhà*. Riêng bản nhạc *Kỷ Niệm Nguyễn Trãi* do chính cô Phương Mai, Giáo sư NT, sáng tác và trình diễn, đã gây ngạc nhiên không ít cho cử tọa. Bài *Làng tôi* mà không một học sinh NT nào không thuộc, do cô Thúy Loan (NT 72), ái nữ của 4

- Thầy **Chung Quân**, độc tấu đàn tranh với sự phụ họa của Duy Vinh và Bách Phi đã khiến đám học trò cũ của Thầy rơi nước mắt.
- Phu quân của chị Thúy Loan là anh Đa, đã có dịp trở tài quay video và chụp hình suốt thời gian Đại Hội. Cô Thúy Liễu (NT 73), em của Thúy Loan, trình chiếu một video clip rất công phu, có chủ đề *Thầy kính yêu*, nhạc "background" là bản nhạc *Thầy kính yêu* do chính cô sáng tác và do ca sĩ Diệu Hiền trình bày, được cả hội trường tán thưởng bằng những tràng pháo tay kéo dài, rất lâu.
- Tiếp theo là *Mùa thu xa em* (Minh Trang) và *Niệm khúc cuối* (Phạm Bách Phi) của Ngô Thụy Miên, cựu học sinh Nguyễn Trãi sáng tác.
- Cô Dương Thủy Tiên, Giáo sư Nguyễn Trãi, dù tuổi đã ngoài bát tuần vẫn đóng góp tiếng hát cao vút, mặn mà, trong nhạc phẩm trữ tình *Trả lại em yêu*.
- Kế tiếp là các bài *Giọt mưa thu* (Lệ Oanh), *Dấu tình sầu* (Ngọc Nhung), *Giọt mưa trên lá* (tam ca Bách Phi, Hồng Nhung và Duy Vinh), *Hận Sông Gianh* (Bách Phi).
- Riêng bản *Mùa xuân và tình yêu* do anh Nguyễn Tuấn (NT 55) sáng tác được chính em anh - ca sĩ Huy Điền (NT 70) - trình bày, được khán thính giả tối đó nhiệt liệt tán thưởng.
- Đặc biệt là hai bài thơ *Đất Nước Minh Ngô Quê Phải Không Anh* của cô giáo Trần Thị Lam (Hà Tĩnh) và *Trả ta sông núi* của Vũ Hoàng Chương, qua giọng ngâm truyền cảm của Thảo Ly (NT 74), thêm tiếng đàn tranh tiếng và sáo phụ họa, đã làm cả hội trường nín thở, lặng im, bồi hồi, xúc động.

Những rung cảm nhẹ nhàng, mong manh mà thấm thía, thật khó diễn tả nên lời. Đúng như nhận xét của anh Phan Văn Nhơn, một thân hữu NT đến từ Paris "*Tôi thấy các anh chị trình diễn trong đêm văn nghệ tối nay đã diễn xuất một cách say mê và thành thật, đã đem lại cho tôi rất nhiều hạnh phúc*". Không chỉ riêng anh Nhơn, có lẽ còn nhiều người khác cũng nghĩ như anh.

Có lẽ màn trình diễn gây ấn tượng mạnh nhất trong đêm văn nghệ Đại Hội là màn *Thời trang áo dài* do 12 cô nương *yếu điệu thực nữ*, có cô là cựu học sinh, có cô là dâu Nguyễn Trãi. Màn này do cô Nguyễn Bạch Tuyết (NT 81) thực hiện với sự trợ giúp kỹ thuật trình diễn của cô Ngọc Nhung. Những nữ sinh của một thời Nguyễn Trãi huy hoàng, trong những bộ áo dài lộng lẫy, làm say đắm lòng người, bước đi uyển chuyển theo tiếng nhạc, như những cánh bướm mùa xuân, thướt tha, gợi cảm.

*Em trong tà áo dài
Mong manh bay trong gió
Như mùa xuân rực rỡ
Như mùa hạ cháy nồng
Như mùa thu sâu thẳm
Cùng là đông lạnh trầm
Em bốn mùa sống động
Xao xuyến mãi hồn anh
(thơ Đức Hoàng).*

Trình diễn thời trang (Hình: NBT)

Nói cho ngay, hầu như mọi người tham dự không chỉ vui trong ngày hội chính (6/10) mà trước đó một ngày, trong đêm văn nghệ họp mặt Tiền Đại Hội, tối thứ Sáu (5/10), tại phòng dạ tiệc Chandelier của khách sạn Sala San Marco (215 đường Preston) cũng đã "vui là vui quá rồi". Ngoài buổi dạ tiệc theo kiểu "buffet", các tham dự viên ăn mặc thoải mái, thích ngồi bàn nào thì ngồi, muốn nói chuyện trên trời dưới đất chẳng ai ngăn, và đặc biệt là chương trình văn nghệ tự biên, tự diễn, tự thưởng thức. Ai muốn kể chuyện, ca hát, ngâm thơ... chỉ cần ghi lên miếng giấy, rồi đưa cho người hướng dẫn chương trình là được mời lên sân khấu theo thứ tự nộp

trước hát trước, nộp sau hát sau. Ai cũng có phần. Không ai bị bỏ sót. Có thể nói đây là đêm văn nghệ đại chúng, văn nghệ tạp lục hay gọi là "văn nghệ mosaic" cũng không sai. Màn trình chiếu đặc biệt (slideshow) về Thư Pháp của Hoàng Song An (NT 58) với chủ đề *Quê hương trong tâm tưởng* đã gây hứng thú cho người thường ngoạn, cả già lẫn trẻ. Ngoài các đại tự, thường là tên hoặc trích đoạn từ những bài thơ hay bài hát, như *Trường làng tôi*, *Mùa thu chết*, *Áo lụa Hà Đông*, v..v..; đặc biệt là mỗi bức thư pháp đều có ghép thêm hình, để tô điểm và diễn tả thêm chiều sâu của thư pháp, thể hiện cụ thể tinh thần "thi trung hữu họa". Đặc biệt hơn nữa là khi chiếu "slide" đến đâu anh lại cất giọng hát một đoạn của bài hát có chủ đề đó. Hát nhẹ nhàng, hát tự nhiên và hát như chơi, kiểu lãng tử "vagabond", coi đời như gió thoảng mây trôi.

Qua phần 2 của chương trình Tiền Đại Hội là màn nhạc "tour" dành cho buổi dạ vũ, do Ban Văn nghệ Ottawa với Tuấn Hoà (guitar), Nghiêm (keyboard) và các ca sĩ tài tử: Kiều Ly, Hồng Nhung, Vũ Đứng, Tuấn Hoà và Duy Vinh. Đêm đã khuya. Màn nhưng đã hạ. Cuộc vui nào rồi cũng có lúc chấm dứt. Mọi người ra về trong luyến tiếc.

Nhưng chưa hết! Ngoài hai đêm Đại Hội, BTC còn mời các Thầy, Cô và các bạn NT đi coi Niagara Falls và thăm viếng những thắng cảnh trong vùng Thủ Đô, thăm Tượng Đài Thuyền Nhân (Tượng Mẹ bỏng con) và Công Trường Sài Sòn (Saigon Square), thăm khu "Âu Thuyền" (Locks of Rideau Canal), Dinh Toàn Quyền Rideau Hall, và Pink Lake, Champlain Lookout, MacKenzie King Estate trong khu Gatineau National Park, thường ngoạn cảnh "con nai vàng ngơ ngác, đập trên lá vàng khô".

*Ôi! mùa thu Canada
lá phong vàng rực rỡ
Tìm ta như tan vỡ
Khi tạm biệt nơi này.*

Mùa thu Canada, mùa thu quỳên rữ, một lần đến thăm mãi mãi khó quên. Chúng ta hãy nghe thi sĩ Mây Tàn viết về Ottawa chưa xa đã nhớ: Dạt Đào "Tình Nguyễn Trãi"

*Ottawa (Ot-Ta-Oa) ơi
sao mà đẹp thế,
Thật mặn mà, đậm ấm
đến đê mê,
Đại Hội Nguyễn Trãi
hai mươi mười tám
Bịn rịn chia tay
quên cả đường về !!!*

*Ottawa ơi
sao dễ thương thế
Hẹn gặp lại nhau
Texas (Tech-dat) hương quê
Hai mươi hai mươi
cùng nhau ta hát,
Tình Anh Em Nguyễn Trãi
mãi lê thế.*

*Ottawa ơi
sao dễ yêu thế
Nguyễn Trãi / Lam Sơn
toả sáng bốn bề
Hai mươi hai mươi
xin đừng quên nhé,
Houston (Hiu-tan) Texas
nhất định ta về.*

Toronto, 9g30 tối, 10/10/2018
Mây Tàn Phạm Đức Liên

